

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 12. 12. 2013

Participatívny rozpočet na rok 2014

Predkladatelia :

Milan Ftáčnik v.r.
primátor

Zodpovedný :

Ľubomír Andrassy v.r.
riaditeľ kancelárie primátora

Spracovateľ :

Ing. Michal Feik v.r.
poradca primátora

Materiál obsahuje :

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Zoznam projektov navrhnutých občanmi
4. Výpis z uznesenia Mestskej rady zo dňa 27.11.2013
5. Výpis zo zasadnutia komisie finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta MsZ konaného dňa 26.11.2013
6. Zápisnica zo zasadnutia Komisie územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby MsZ konaného dňa 2. 12. 2013

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

schvaľuje

projekty participatívneho rozpočtu na rok 2014 do výšky stanovenej alokácie v rozpočte na rok 2014.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Participatívny rozpočet je spôsob, akým môžu občania navrhovať a (spolu)rozhodovať o alokácii časti rozpočtu mesta. Hlavné mesto v spolupráci s členmi Koordinačnej rady participatívneho rozpočtu, členmi participatívnych komunít a ďalšími subjektmi zorganizovali v priebehu mesiacov september a október tzv. Burzu nápadov, v ktorej boli vyzbierané návrhy od občanov. Zber návrhov prebiehal elektronicky aj písomne.

V tomto materiáli uvádzame kompletný zoznam návrhov, ktoré podali obyvatelia Bratislavy. Zoznam prešiel prvou fázou spracovania odbornými útvarmi magistrátu, návrhy boli roztriedené do súvisiacich kapitol (doprava, sociálne veci, IT, zelené mesto a pod.), zjednotené, predbežne nacenené a rozdelené do troch skupín:

- 1) **Zadania projektov** - konkrétne návrhy občanov ako použiť časť mestských financií, určené na verejné hlasovanie. Zadania s najvyšším počtom hlasov sa budú realizovať (v závislosti od schváleného rozpočtu v kapitole 12.5 – participatívny rozpočet). Do tejto skupiny boli zaradené projekty, ktorým bolo možné priradiť konkrétnu sumu a sú v kompetencii hlavného mesta.
- 2) **Odporúčania a priority** – do tejto skupiny boli zaradené návrhy občanov, ktoré sú buď formulované všeobecne, prípadne sú v kompetencii mestských organizácií.
- 3) **Vyradené návrhy** – ide o návrhy, ktoré sú nad rámec kompetencií mesta, resp. sú mimoriadne finančne náročné.

V prvej skupine sa nachádzajú zadania projektov celkovo za 163 tisíc eur, o ktorých hlavné mesto v dňoch 27. 11. – 9. 12. 2013 vyhlásilo hlasovanie na internete a v kancelárii prvého kontaktu Front Office. Váha takéhoto spôsobu hlasovania je 100 %, verejné zvažovania tento rok prebiehať nebude. Linka pre hlasovanie (prístup cez titulnú stránku bratislava.sk):

http://bratislava.sk/vismo/dokumenty2.asp?id_org=700000&id=11039618&p1=11049950

Výsledky hlasovania budú podkladom pre hlasovanie poslancov MsZ a na rokovanie budú doručené v náhradnom termíne, vzhľadom na to, že v čase predkladania materiálu ešte prebiehalo hlasovanie.

Projekty navrhujeme realizovať v takom poradí, ako o nich hlasovali občania. Konkrétna suma určená na projekty participatívneho rozpočtu bude určená v rozpočte mesta na rok 2014 a projekty budú realizované do výšky tejto sumy.

Zároveň prebieha osobitne (mimo poradia, nezáväzne) hlasovanie aj o druhej skupine návrhov, ktoré môžu byť smerodajné pre mestské organizácie aj poslancov MsZ, aké sú priority obyvateľov a na aké oblasti je potrebné sa v ďalšom rozpočtovom období zamerať.

Financie schválené v projekte participatívneho rozpočtu bude obstarávať a realizovať hlavné mesto v súlade s legislatívou a vnútornými predpismi, nebudú teda poukazované občanom. Občania majú možnosť na jednotlivých projektoch participovať formou dobrovoľníckej práce, poradenstva a pod.

Participatívny rozpočet 2014

ZADANIA PROJEKTOV

Konkrétne návrhy občanov ako použiť časť mestských financií určené na verejné hlasovanie.

Zadania s najvyšším počtom hlasov sa budú realizovať (v závislosti od schváleného rozpočtu)

Téma	Návrh	Popis	Rozpočet
Doprava	Vrátiť chodníky peším	V historickom (a širšom) centre s vysokým množstvom peších úplne zrušiť možnosť parkovania áut na chodníkoch. Financie budú použité na projektovú dokumentáciu a realizáciu jednoduchých zmien organizácie dopravy (vodorovné a zvislé dopravné značenie).	5 000 €
Doprava	Oprava chodníkov	Opraviť poškodené chodníky. O konkrétnych lokalitách bude mesto viesť verejnú diskusiu.	10 000 €
Doprava	Komunitná cyklotielňa	Formou podpory ľuďom, ktorí sa tomu aktívne venujú, zahrnúť ich do komunity, dať im priestor, poskytnúť materiál. Formou aktívnej podpory.	3 000 €
Doprava	BUS pruhy	Realizácia BUS pruhov v miestach, kde sú dopravné zápchy spomaľujúce MHD	10 000 €
Doprava	Bezbariérové priechody pre chodcov	Prebudovať priechody pre chodcov, aby boli dostupnejšie pre ľahšiu manipuláciu s kočíkom a pre imobilných. Zrealizovať 20 takýchto projektov.	10 000 €
Doprava	Zmena organizácie dopravy na moste SNP	Od polovice mosta namaľovať plnú čiaru, aby sa auta priebežne rozdelili na vodičov idúcich do centra a odbočujúcich na nábrežie.	5 000 €
Doprava	Vytváranie peších zón	Vytipovať ulice v centre Bratislavy, ktoré by sa postupne stávali pešími zónami. Pripraviť štúdie a projektové dokumentácie.	5 000 €
Doprava	Zriadenie prístreškov a lavičiek na zastávkach MHD	V Bratislave nie sú na niektorých frekventovaných zastávkach električiek prístrešky (tieto chýbajú cestujúcim najmä keď prší, sneží alebo fúka silný vietor) a lavičky, ktoré chýbajú najmä starším ľuďom, ľuďom so zdravotným postihnutím, mamičkám s deťmi a pod.	10 000 €
IT	Open data	Pracovná skupina a katalóg verejných datasetov magistrátu a Zverejnenie vybraných datasetov na základe požiadaviek občanov a občanok.	5 000 €

IT	WiFi zóny	V Bratislave je málo free WiFi zón. Na rozdiel od takých miest, ako je Barcelona, Paríž či Praha, v našej metropole je zúfalo málo verejných priestorov, kde by sa vedeli pripojiť obyvatelia, resp. turisti. Dnes je už potrebou, aby ľudia sa zadarmo vedeli pripojiť na internet a využívať možnosť získať informácie o turizme v danej oblasti. Vybudovanie WiFi zón mesta Bratislavy na najfrekventovanejších miestach v Starom Meste.	5 000 €
Otvorená samospráva	Centrum participatívneho rozpočtovania	Zamestnať ľudí/expertov na plný úväzok kvôli efektívnemu zfunkčňovaniu participatívneho rozpočtu. Vytvoriť kanceláriu pre participatívny rozpočet v priestoroch mesta.	5 000 €
Sociálne veci	Zapájanie bezdomovcov do skrášľovania verejných priestorov	Robiť pre nich akcie, keďže nemajú prácu, peniaze a oblečenie na úrovni. Treba ich na jednotlivých miestach, kde sú ubytovaní, dať priestor, aby pre seba niečo urobili, zapájať ich do čistenia okolia.	5 000 €
Sociálne veci	Práčky pre bezdomovcov	Pre občanov bez domova treba možnosť bezplatného osprchovania doplniť o možnosť bezplatného prania spodného prádla. Lokalita: Mea Culpa a v novom stredisku na Račianskom mýte.	5 000 €
Sociálne veci	Kampaň "Sebaobrana seniorov"	Ochrana seniorov pre kriminalitou, drobnými krádežami, manipuláciou pri predaji výrobkov, emocionálnymi útokmi a pod.	3 000 €
Šport	Verejné fitparks	Zabezpečenie dostupných cvičiacich zariadení na verejných priestranstvách	5 000 €
Zelené mesto	Park na Tyršovom nábreží	Architektonická štúdia. Riešiť vzhľad nábrežia a parkovanie.	5 000 €
Zelené mesto	Komunitné záhrady	Zabezpečiť systematickú podporu zriaďovania komunitných záhrad v nevyužívaných verejných priestoroch v prípade záujmu občanov. Zriadenie záhrady by malo obnášať vytvorenie manuálu obsahujúce informácie o postupe a zodpovedných orgánoch, s ktorými majú občania a občianky rokovať, v prípade záujmu o zriadenie komunitnej záhrady, zabezpečenie verejného plánovania a zvažovania o podobe verejného priestoru, kde je plánovaná komunitná záhrada, úvodná výpomoc zriaďovaní záhrady a školenia pre občanov a občianky.	5 000 €
Zelené mesto	Vysadenie nových stromov		10 000 €
Zelené mesto	Ekologické hliadky	Podpora hliadok na spôsob "rajónových pochôdzkarov", ktoré by dozorovali čistotu a poriadok v okolí svojho bydliska a následne by sa s podnetmi obracali na príslušné úrady, resp. Mestskú políciu.	5 000 €
Zelené mesto	Obnova trávnikov v centre		5 000 €

Zelené mesto	Antigrffiti	Ochrana fasád budov tzv. antigrffiti nátermi, odstraňovanie fasád poškodených graffiti.	5 000 €
Zelené mesto	Odpadkové koše	Osadiť ďalšie odpadkové koše	3 000 €
Zelené mesto	Revitalizácia zábradlí	Oprava/výmena zábradlí	5 000 €
Zelené mesto	Zóny pre psov	Zabezpečiť systematické riešenie nedostatku kvalitných prestorov pre plnohodnotné trávenie času obyvateľov a obyvateľiek Bratislavy so psami.	5 000 €
Zelené mesto	Kvetináče v meste	Pravidelná úprava zelených plôch aj mimo centra mesta - viac kvetov. Zapojenie komunity do vytvárania a údržby zelených plôch pomôže vytvoreniu kolektívnej mentality a zodpovednosti a pomôže zabezpečiť, aby si ľudia vážili a neničili tieto plochy.	3 000 €
Zelené mesto	Oprava detských ihrísk	Lokalita bude vybraná na základe diskusie s obyvateľmi	5 000 €
Zelené mesto	Revitalizácia priestranstva na Landererovej	Riešenie neregulovaného parkovania medzi Novým SND a Landererovou. Revitalizácia priestoru na zeleň alebo spoplatnenie priestoru.	10 000 €
Zelené mesto	Závlaha obecnej záhrady v Rači	Všetci, ktorých projekt oslovil sa zhodujú, že objavom obecnej záhrady sa vyskytla jedinečná šanca vytvoriť v Bratislave intímny, domácky, uzavretý priestor s verejným charakterom. Prioritne ide o jeho využívanie staršími ľuďmi, ale aj mamičkami s deťmi, ktoré tu budú mať istotu, že ak im drobci odbehnú pár metrov, nezrazí ich auto. Aj táto iniciatíva by mohla zmeniť zabehnutú šablónu, že sa mnohé okrajové štvrte stali v posledných rokoch len spálňami metropoly. V priestore sa nechystajú žiadne megalomanské zásahy okrem novej výsadby, menších terénnych úprav, inštalácie zavlažovacieho systému, osadenia záhradného mobiliáru, posedenia a či prvkov na hranie pre deti. V pláne je aj realizácia bezbariérového nástupu do sadu z nádvoria obecného úradu na Alstrovej ulici.	6 700 €

SPOLU

163 700 €

Participatívny rozpočet 2014

ODPORÚČANIA A PRIORITY

Návrhy občanov ako použiť časť mestských financií určené na hlasovanie bez konkrétneho rozpočtu. Ide zväčša o návrhy, ktoré sú v kompetencii mestských podnikov alebo sú všeobecnými formuláciami priorít obyvateľov.

Téma	Návrh	Popis
Doprava	Analýza zavedenia bezplatnej MHD	Odborná aj laická diskusia a zhodnotenie vecne a odborne možnosť bezplatnej MHD a možnosť jej zavedenia od r. 2015. V Bratislave nastal trend preferencie alternatívnych spôsobov prepravy osôb k osobnej preprave. Nastal veľký nárast bicyklovej dopravy a snahy sfunkčnit' bus pruhy, čím by sa urýchlila MHD. Príjazdové cesty do mesta a stred mesta sú preťažené privalom osobných motorových vozidiel, preto vidíme možnosť riešenia dopravy v absolútnej preferencii MHD a presadiť jej bezplatnosť, čím sa dosiahne zníženie počtu osobných motorových vozidiel na cestách, zvýši sa rýchlosť MHD a zároveň sa zvýši bezpečnosť bicyklistov a vodičov jednotopových vozidiel a chodcov. Obmedzením osobnej dopravy sa zlepši aj prašnosť a údržba ciest, zvoľní sa tlak na parkovanie a v konečnom dôsledku aj zdravie obyvateľov v Bratislave.
Doprava	Budovanie cyklotrás	Podpora nemotoristickej dopravy a zvyšovanie povedomia obyvateľov.
Doprava	Kontrola parkovania na chodníkoch	Riešiť parkovanie (hlavne tolerovanie 1,5 m aj v oblastiach, kde sa muselo auto dostať na miesto jazdou po chodníku). Väčší dohľad nad prácou pracovníkov mestskej polície.
Doprava	Optimalizácia siete liniek MHD	Optimalizovať sieť liniek MHD, tak aby boli linky efektívne a atraktívne zároveň.
Doprava	Nové železničné zastávky	Podporovať výstavbu nových železničných zastávok (Čiližská, Astronomická a pod.)
Doprava	Preferencia MHD	Zabezpečiť preferenciu a zrýchlenie mestskej hromadnej dopravy.
Doprava	Zľavy na lístky MHD mimo špičky	
Doprava	Klimatizácia v MHD	Zabezpečiť, aby v každom vozidle, do ktorého už bola zakúpená klimatizácia, pracovala. Nariadenie pre DPB, aby klimatizácie povinne používal.
Doprava	Záchytné parkoviská	Doprava, integrovaný systém, zvýhodnenie MHD, parkoviská ešte pred vstupom do Bratislavy, viac preferovať hromadnú dopravu. Znevýhodňovať parkovanie v meste, ale nie na úkor rezidentov.

Odporúčania a priority

Doprava	Cyklotrasa Devínska cesta	
Doprava	Verejná požičovňa mestských bicyklov	Spustenie pilotnej fázy automatickej požičovne bicyklov v centre mesta
Doprava	Preferencia MHD na križovatkách	Úprava cestnej svetelnej signalizácie v prospech MHD a nie IAD
Doprava	Revitalizácia zastávok MHD	budovať a udržiavať príjemné zastávky MHD (nie ako na Hodžovom námestí pri Zelenej kocke!)
Doprava	Maľovanie bezpečných cyklopruhov	budovanie zmysluplných cyklopruhov a cykloinfraštruktúry (nie absurdity ako Trenčianska a pod.).
Doprava	Preferencia chodcov na križovatkách	preferencia chodcov na križovatkách pri významných peších ťahoch (eliminovať státie na stredových ostrovčekoch na rušných cestách) - napr. na Molecovej, predĺžiť extrémne krátke intervaly zelenej na semaforoch pre chodcov
Doprava	Preferencia alternatívnej dopravy	Preferencia mestskej dopravy, taxíkov a elektromobilov na mestských križovatkách a vo vyhradených pruhoch
Doprava	Cestovné poriadky pre turistov	Sprehľadniť cestovné poriadky a mapy na zastávkach MHD. Pre turistov, ale aj Slovákov, ktorí nežijú v BA, je zorientovať sa v mape MHD na zastávkach veľmi problematické. Určite by pomohli aj nejaké texty v angličtine.
Doprava	Železničné priecestie na Vrakunskej ceste	Vybudovať priechody pre chodcov cez železniciu na ulici Vrankunská cesta za Kikou. Železnica oddeľuje nákupné centrá a kancelárie na jednej strane a na druhej obývanú oblasť sídlisko, z ktorého sa nedá pohodlne pešo prejsť do Kiky alebo Avionu.
Doprava	Osvetlené priechody pre chodcov	
Doprava	Prebudovanie zastávky Vazovova/Radlinského	Križovatka Vazovova/Radlinského. Autá vchádzajú do zastávky a ľudia nemôžu bezpečne nastúpiť na električku či už do mesta alebo na smer Rača.
Doprava	Svetelná križovatka Vazovova - Radlinského	
Doprava	Vybudovať cestu Račianska - Rožňavská - Galvaniho	
Doprava	Zrušiť parkovanie na chodníkoch	
Doprava	Oprava cyklotrasy Devínska Nová Ves - Devín	
Doprava	Budovanie nových električkových tratí	
Doprava	Cyklochodník na nábreží	Vybudovať cyklochodník na nábreží a jeho pokračovanie cez Karadžičovu, Legionársku až na železničnú stanicu. Zaradené medzi priority mesta v oblasti cyklodopravy.

Odporúčania a priority

Doprava	Parkovanie pri Starom moste	Upraviť plochu na parkovanie pod Starým mostom na petržalskej strane.
Doprava	Parkovací dom na Železnej Studienke	
Doprava	Displej na zastávke Molecova	Prinavrátene informačného zastávkového displeju na zastávku Molecova. Na zastávke cca 4 roky dozadu osadili informačný displej, ktorý oznamoval príchod najbližších spojov. Zhruba po roku prestal fungovať a časom bol demontovaný.
Doprava	Revitalizácia zastávky MHD Pekná cesta	Cez Peknú cestu prejdú týždenne tisícky ľudí. Zastávka by si zaslúžila dôstojnú úroveň. Po stránke dizajnu, farebnosti, štýlového výrazu týchto malých architektonických prvkov by pôsobila integrujúco a kultivovane do prostredia. Samotné zmeny by boli príjemnosť vzhľadu, komfortnejšie prostredie, jednoduchosť dizajnu, zabudovanie informačného LED panelu, PNS stánok, dekoratívna záhrada s kvetmi na streche počas letnej sezóny, v druhom smere viac kvetov, lavičky a osvetlenie zastávky a jednoduchosť spojená s funkčnosťou.
Doprava	Rozšírenie, zvýšenie a zastrešenie električkových zastávok Račianske mýto.	Električková zastávka Račianske mýto je jedna z najvyťaženejších v celom meste, v smere do mesta tu vystupuje veľké množstvo pasažierov a pre jej užší profil a nízku nástupovú hranu sa to stáva veľkým problémom, pasažieri sa často strkajú, zrážajú a hromadia sa na malom úseku. Návrhom chceme "dosiahnuť" v smere do centra rozšírenie zastávky (priestor na záber z cesty tam je) a aj jej zvýšenie podľa vzoru z iných zastávok v smere do Rače zvýšenie zastávky na oboch zastávkach vybudovať prístrešok (dva) s lavicami na sedenie.
Doprava	Obnoviť spoj MHD do Krematória	
Doprava	Cyklostojany	Osádzanie cyklostojanov v centre mesta a v mestských častiach
Doprava	Cyklotrasy v jednosmerkách	V jednosmerkách povoliť vjazd cyklistov do protismeru. Jednoduchá zmena organizácie dopravy prevažne zvislým dopravným značením.

Odporúčania a priority

Doprava	Cykloprieťah Patrónka	Veľmi problematický je prechod pre cyklistu z Mlynskej doliny na Železnú studničku cez križovatku Patrónka. Skúsenejší cyklista to síce zvládne spolu s autami ale pri cyklistovi s dieťaťom v detskej sedačke je to temer nemožné. Pri ceste po chodníku (okrem samotnej kolízií s chodcami a porušením predpisov) sú problémom lampy a vysoké obrubníky s ktorými treba bojovať. Dané riešenie by veľkoryso spojilo dve z hľadiska cykloturistiky atraktívne oblasti, hrádzu a Malé Karpaty a umožnili pre cyklistov dochádzajúcich do mesta obísť kopcovitú oblasť Brnianska, Pražská.
Kultúra	Dotované lístky do filmových klubov	
Kultúra	Dotované lístky pre seniorov	Umožniť seniorom väčšiu návštevnosť kultúrnych podujatí SND, Slovenskej filharmónie a p. znížením cien vstupeniek prispením z mestského rozpočtu.
Otvorená samospráva	Zaviesť systém manažérskeho riadenia mesta	Zlepšiť správu a efektivitu správy mesta v jednotlivých agendách dôslednou aplikáciou systémov riadenia manažérskeho systému podľa špecifikácie ISO IWA4 : 2005.
Otvorená samospráva	Zvýšenie transparentnosti	Zvýšiť transparentnosť verejných inštitúcií, včasné zverejňovanie verejných obstarávaní, zverejňovanie faktúr
Otvorená samospráva	Elektronické referendum	Zaviesť elektronický systém hlasovania občanov (t.j. priama demokracia) pri všetkých zásadných rozhodnutiach mesta Bratislavy.
Sociálne veci	Medzigeneračná solidarita	Zvýšiť možnosti na spoločné trávenie voľného času pre rodiny s deťmi a seniormi.
Sociálne veci	Vybudovanie záchytky	Obnovenie záchytky na Hraničnej ulici.
Sociálne veci	Redistribúcia nadbytočných potravín	Vytvoriť logistickú sieť pre redistribuovanie nadbytočných potravín zo stravovní a supermarketov, redistribuovať bezdomovcom, sociálne slabším zadarmo.
Sociálne veci	Komunitné zóny pre bezdomovcov na mestských pozemkoch	Na mestských nevyužívaných pozemkoch vytvoriť pre bezdomovcov komunitnú zónu, kde budú môcť spolu stavať normálne domy, pestovať vlastné potraviny, mať jedlo, oblečenie, šaty.
Sociálne veci	Klubové miestnosti v zariadeniach hlavného mesta	V domoch patriacich hlavnému mestu zriadiť klubové miestnosti (čítárne, poradenstvo) a pod.
Sociálne veci	Prednášky pre seniorov zamerané na udržiavanie zdravia	

Odporúčania a priority

Spoločnosť	Inštitucionálna podpora dobrovoľníctva	Podporiť (ústretovosťou, spoluprácou, finančne, verejným ocenením) organizácie, ktoré dobrovoľnícky pracujú pre celú komunitu a zároveň podporujú občiansku participáciu na veciach verejných (skupiny obyvateľov pripomienkujúce verejné dokumenty, aktívna účasť na veciach verejných, vytváranie skupín dobrovoľníkov starajúcich sa o životné prostredie, vytvárajúcich kultúrne hodnoty, vzdelávacie aktivity, komunitné záhrady, materské/rodinné centrá, mládežníci, ktorí pripravujú program pre svojich rovesníkov i mladších kamarátov). Podporiť Bratislavské dobrovoľnícke centrum, ktoré má sídlo v Starej tržnici.
Spoločnosť	Obnoviť Večerník	
Šport	Pohybové aktivity seniorov	Organizovať pre seniorov cenovo dostupné fyzické cvičenia napr. v školských telocvičniach po výučbe. Informovať o možnostiach týchto cvičení.
Šport	Príspevok na vstup do športových zariadení	
Šport	Informačná kampaň o možnostiach cvičenia pre seniorov	Chýbajú informácie alebo nie sú rozšírené o možnostiach telesných cvičení vhodných pre seniorov a cenovo dostupných. Zorganizovať cenovo dostupné cvičenia pre seniorov a informovať o nich nielen na internete, ale aj tlačene formou (in.BA, na magistráte, vo Front Office a pod.).
Šport	Outdoorové športovisko pri Štrkoveckom jazere	V okolí Štrkoveckého jazera v Ružinove chýba miesto typu outdoorového športoviska (hrazdy, bradlá atď.). V okolí sa nachádza veľký areál určený pre deti, ale je to skôr zamerané na deské preliezky a šmýkalky, takže tam chýba miesto, kde by si ľudia mohli zacvičiť s vlastnou váhou tela.
Zelené mesto	Environmentálne centrum	Zvýšenie osvedy a povedomie detí a dospelých v rámci životného prostredia, ekológie a enviromentalistiky. Zriadenie enviromentálneho centra pre deti a dospelých, riadené hlavným mestom.
Zelené mesto	Revitalizácia stromoradia na Račianskej ulici	Revitalizácia stromoradií na Račianskej ulici – pokračovať v projekte z roku 2013 a vysadiť aspoň 40 ďalších stromov, zabezpečiť vyfrézovanie chodníkov na miestach, kde sú miesta pre stromy zaliate a zabezpečiť polievanie stromov (nielen tých, ktoré sa vysadia v roku 2014, ale aj tých, ktoré sa vysadili v roku 2013) v obdobiach sucha.
Zelené mesto	Prirodzená výsadba stromov (gaštany, ovocné stromy)	

Odporúčania a priority

Zelené mesto	Čistota v MHD	Pravidelné umývanie dopravných prostriedkov
Zelené mesto	Výsadba zelene v parkoch	Racionálne zdravé ošetrovanie zelene a aj výsadba v riadnych agrotechnických termínoch, hlavne stromov: lipy, jarabiny, v parkoch a na sídliskách.
Zelené mesto	Čistota v meste	Zvýšiť čistotu v uliciach Bratislavy i v jednotlivých mestských častiach. Mesto je špinavé, stred mesta je navštevovaný domácimi aj zahraničnými turistami a špina v meste nerobí dobrú vizitku Bratislave. Problém špiny v meste rezonuje aj v jej obyvateľoch. V spolupráci s mestskými časťami (hlavne so Starým mestom) využiť legislatívne možnosti (zamestnať poberateľov dávok) a obnoviť čistiace skupiny, ktoré by odstraňovali špinu z najfrekventovanejších ulíc v centre aspoň dva krát cez deň (v piatok až nedeľu tri krát). Neskôršie rozširovať záber ulíc z centra do okrajovejších častí.
Zelené mesto	Zachovanie zelene a parkov	
Zelené mesto	Zachovanie a rozvoj verejných priestranstiev	
Zelené mesto	Odstraňovanie nelegálnej reklamy a vizuálneho smogu	
Zelené mesto	Oddychové a relaxačné zóny	Vytváranie oddychových, relaxačných zón pre všetky vekové skupiny obyvateľov, ale aj turistov. Vytvárať priestor pre komunitný život. Minimalizovať zahusťovanie Bratislavy, výstavbu smerovať do okrajových častí Bratislavy. Na voľných priestoroch budovať parky, mestské športoviská (napr. skatepark), komunitné centrá (ktoré budú pracovať a vykonávať činnosti na základe potrieb konkrétnej komunity), podporovať nízkoprahové programy pre deti a mládež, vytvárať priestory na street art, bicyklové trasy, požičovne bicyklov, a pod.
Zelené mesto	Verejné priestory	starostlivosť, zveľaďovanie, polievanie rastlín, podpora združení starajúcich sa o verejné priestory
Zelené mesto	Zachovanie Kamenného námestia	Zachovanie OD Prior a hotela Kyjev - dodržanie aktuálneho UPZ
Zelené mesto	Klíma v meste	Adaptačná stratégia k zmene klímy - zadržiavanie vlhky v meste, starostlivosť o zeleň

Odporúčania a priority

Zelené mesto	Revitalizácia dvora Riazanská-Háľkova-Pavlovská ulica	Cieľ: zlepšiť doterajší stav v parkovaní v prospech zabezpečenia oddychovej zóny. Vyznačiť parkovacie miesta s cieľom uprednostnenia rezidentov, upraviť zelenú plochu s vybudovaním oddychovej zóny pre deti a seniorov.
Zelené mesto	Revitalizácia oddychových zón	Železná studienka, Medická záhrada, Sad J. Kráľa, Chorvátske rameno, hrádza, Kráľova hora, Malý a Veľký Draždiak...
Zelené mesto	Lokálne zlepšenia parkov a verejných priestranstiev	Budovať lavičky, posedy, náučné chodníky a pod.
Zelené mesto	Vyprázdňovanie smetných košov	Zvýšiť čistotu ulíc a parkov - eliminovať preplnené koše v pešej zóne.
Zelené mesto	Vymeniť a namaľovať hrdzavé lampy	
Zelené mesto	Odstránenie betónových kvetináčov	Zlikvidovať všetky betónové kvetináče.
Zelené mesto	Revitalizácia mestského mobiliáru	Opraviť a zjednotiť mestský mobiliár a zvýšiť odolnosť voči vandalizmu.
Zelené mesto	Zriadenie upratovacej čaty	Zamestnať čatu ktorá bude chodiť/jazdiť po meste a bude dbať na čistotu a kultúru verejných priestorov a bude ich neustále čistiť.
Zelené mesto	Kontrola upratovacích prác	Vyčleniť kapacity na magistráte, ktoré budú kontrolovať kvalitu vykonaných prác v oblasti vyprázdňovania smetných košov, kosenia trávnikov a pod.
Zelené mesto	Revitalizácia terás	Pochôdzne terasy v Petržalke Krásnohorská 1-3, Jasovská. V súčasnej dobe patrí v Petržalke medzi jeden z najväčších problémov aj problém pochôdznych terás pod polyfunkčnými domami, ktorý je nevyhnutne treba riešiť, nakoľko je potrebné podľa vizuálnej obhliadky vykonať v čo najkratšom čase t.j. do jedného dvoch rokov rekonštrukciu týchto terás.
Zelené mesto	Sáčky pre psov	Problémom sú stále chýbajúce sáčky na exkrementy v Petržalke a nedostatok psích parkov.
Zelené mesto	Promenáda most SNP - most Apollo	Vybudovať promenádu na petržalskej strane Dunaja medzi mostami SNP a Apollo. V prvom rade široký chodník pozdĺž Dunaja. Ďalšie kroky by mohli byť sadové úpravy, bufety a pod.
Zelené mesto	Zvýšenie kontroly psíčkarov	Posilniť hliadky mestskej polície kvôli psíčkarom, ktorí si nepracú výkaly svojich miláčikov.
Zelené mesto	Verejné toalety	Vybudovanie nových, pravidelne udržiavaných mestských toaliet na verejných priestranstvách, alebo vo vnútri budov. Znovuotvoriť toalety pri zastávke Zochova, na Kamennom nám. a pod. Predĺženie otváracej doby.

Odporúčania a priority

Zelené mesto	Revitalizácia nábrežia	Úprava nábrežia od Eurovei až po most Lafranconi (opravy chodníkov a výsadba zelene)
Zelené mesto	Oprava ihriska na nábreží pod Starým mostom	
Zelené mesto	Oprava ihriska na Kolibe (Husova ulica)	
Zelené mesto	Vybudovanie ihriska na Kamzíku	Vybudovanie ihriska pri bobovej dráhe/na cvičnej lúke na Kamzíku.
Zelené mesto	Obnoviť fungovanie fontány na námestí Slobody	
Zelené mesto	Revitalizácia detského ihriska vo vnútrobloku Kulíškova, Daxnerovo nám., Kvetná	
Zelené mesto	Zberný dvor na drevo	Pri spaľovni otvoriť zberný dvor na drevený odpad, starý nábytok, ktorý by akceptoval ľubovoľné množstvo odpadu, ktoré možno spáliť. Pripadne by sa použiteľný nábytok mohol darovať chudobným/ charite.
Zelené mesto	Stavebný odpad pre chudobných	V zberných dvoroch vyčleniť priestor pre použiteľný (recyklovateľný) stavebný materiál. Chudobní/charita by ho mohli dostať zadarmo a využiť na potrebné rekonštrukcie svojich nehnuteľností.*
Zelené mesto	Vnútrobloky	Podpora komunitných záhrad, vnútroblokových priestorov, hľadanie využitia pre školské dvory, verejné priestory na základe spoločného plánovania obyvateľov danej lokality. Systém zapájania občanov - pravidelné susedské stretávania, plánovania, pripomienkovania. Mesto iniciuje a zastrešuje takéto plánovania. V každej lokalite min. 2x do roka. Ak sa plánuje nejaká zmena, tak aj viac krát.
Zelené mesto	Toalety pri Istropolise	Na parkovisku pri Istropolise, odkiaľ vychádzajú zájazdové autobusy, chýbajú toalety. Návrh smeruje k vybudovaniu a sprístupneniu WC v budove Istropolisu.
Zelené mesto	Recyklácia použitých elektrospotrebičov	Zaviest' zvoz (alebo výkup) použiteľných práčok, prípadne iných elektrospotrebičov a na vyhradených miesach ich sprístupniť verejnosti.
Zelené mesto	Odstrániť graffiti na námestí Slobody	

Vyradené

Participatívny rozpočet 2014

VYRADENÉ Z HLASOVANIA

Návrhy, ktoré sú príliš všeobecné, nie sú v kompetencii mesta (mesto nemá na realizáciu dosah), alebo sú nerealizovateľné kvôli veľkému rozpočtu. Vyradené z hlasovania.

Téma	Návrh	Popis
Doprava	Krátkodobé parkovanie na železničnej stanici	Polovicu parkoviska pred Hlavnou stanicou zmeniť na krátkodobé parkovisko na vyloženie a naloženie cestujúcich (max 5 min).
Doprava	Premenlivé dopravné pruhy	Vybudovať dočasné pruhy na 5-pruhovej komunikácii tak, aby boli 2 pruhy z mesta a 3 do mesta, večer naopak.
Doprava	Prepojenie Podhradia so Starým mestom	Zapustiť Staromestskú ulicu tak, aby sa nad ňou dala realizovať výstavba, resp. pešie priechody.
Kultúra	Industrialne pamiatky	stratégia zachovania pamiatok, podporovanie investorov vlastniacich industriálne stavby (úľavy na daniach a pod.)
Kultúra	Využívanie historických budov aj pre komerčné účely	Využívanie historických budov aj pre komerčné účely. Nikto nehovorí, aby historické mestské domy/staré fabriky etc. slúžili len ako múzeá. Historické budovy môžu hostiť kaviarne, obchodné domy, butiky, hotely etc.
Sociálne veci	Regulácia počtu herní	
Sociálne veci	Opatrovateľská služba	Dostupnosť opatrovateľskej služby vo všetkých mestských častiach pre všetkých seniorov, ktorí sa náhle dostali do situácie, že sú odkázaní na pomoc iných (napr. po operáciách, úrazoch, mozgových príhodách a pod.).
Sociálne veci	Starostlivosť o deti rozvedených rodičov	Osobná starostlivosť o deti obidvomi rodičmi po rozvoде alebo rozchode rodičov. Podpora a ochrana práv detí na výchovu obidvomi rodičmi. Podpora spolupráce a ochrana rovnosti práv matiek a otcov vo výchove a v starostlivosti o deti. Výskum osobnej starostlivosti o deti obidvomi rodičmi. Dokumentácia pozitívnych príkladov osobnej starostlivosti o deti obidvomi rodičmi. Spolupráca a preberanie skúseností zo zahraničia. Organizácia prednášok, seminárov a kurzov, vydávanie článkov a ďalšie propagačné a vzdelávacie aktivity v oblasti výchovy a starostlivosti o deti. Poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej pomoci rodinám v kríze.
Sociálne veci	Bezplatné cestovanie v MHD pre ŤZP a seniorov nad 70 rokov	Ponechať bezplatné cestovanie v MHD pre občanov so zdravotným postihnutím a nad 70 rokov, 50% zľavu pre seniorov, ktorí nedovŕšili vek 70 rokov

UZNESENIE

zo zasadnutia Mestskej rady hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
zo dňa 27. 11. 2013

Participatívny rozpočet na rok 2014

---

kód uzn.: 6.1

Uznesenie č. 1028/2013

zo dňa 27. 11. 2013

Mestská rada po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

participatívny rozpočet na rok 2014.

- - -

Výpis
zo zasadnutia komisie finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta
MsZ konaného dňa 26.11.2013

K bodu č. 14

Participatívny rozpočet na rok 2014

Návrh uznesenia:

Komisia finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta MsZ **berie na vedomie** projekty participatívneho rozpočtu na rok 2014

Hlasovanie:

prítomní: 5 , za: 5 , proti: 0 , zdržal sa: 0

Za správnosť opisu : Ing. Henrieta Mičúchová, v.r.
V Bratislave, 26.11.2013

**KOMISIA ÚZEMNÉHO A STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA, ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
A VÝSTAVBY**

Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Zápisnica zo zasadnutia Komisie územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby MsZ konaného dňa 2. 12. 2013

K bodu 2:

Participatívny rozpočet na rok 2014

Materiál prezentoval Ing. Feik.

Uznesenie:

Komisia územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby po prerokovaní a diskusii odporúča MsZ schváliť projekty participatívneho rozpočtu na rok 2014 do výšky stanovenej alokácie v rozpočte na rok 2014.

Hlasovanie:

prítomní: 14, za: 10, proti: 0, zdržal sa: 4.

Uznesenie bolo prijaté.